

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ**

Кваліфікаційна робота бакалавра

на тему «Культурно-історична проблематика в українському подкастингу
під час війни»

Виконала: студентка 4 курсу, групи 6.0619-2ж
спеціальності 061 журналістика
освітньої програми «Журналістика»

Бабич Є. В.

Керівник: доц., к. філол. н. Мірошніченко П. В.

Рецензент: доц., к. соц. ком. Микитів Г. В.

Запоріжжя 2023

ЗМІСТ

Реферат.....	3
Завдання.....	4
Вступ.....	7
Розділ 1. Теоретичні засади дослідження на тему «Культурно-історична проблематика в українському подкастингу під час війни».....	9
1.1. «Подкаст»: визначення, різновиди.....	9
1.2. Культурно-історична проблематика в подкастах у період війни ...	12
1.3. Формально-змістові характеристики проєкту.....	16
Розділ 2. Супровідна записка до творчого проєкту.....	19
2.1. Опис та обґрунтування творчого проєкту.....	19
2.2. Опис цільової аудиторії та особливостей просування продукту....	20
2.3. Формально-змістові характеристики проєкту.....	20
2.4. Особливості оформлення проєкту.....	20
2.5. Технічні і програмні засоби.....	21
2.6. Зв'язок із творчим доробком (портфоліо).....	23
Висновки.....	24
Список використаної літератури.....	25
Додаток А. Список матеріалів портфоліо.....	26
Декларація академічної доброчесності.....	27
Abstract.....	28

РЕФЕРАТ

Назва теми: Культурно-історична проблематика в українському подкастингу під час війни

Обсяг основної частини роботи: 28

Кількість використаних джерел: 16

Мета роботи – створити подкаст культурно-історичної тематики.

Для досягнення мети дослідження ми виконали такі завдання:

- 1) Визначили поняття та види подкастів
- 2) Проаналізували культурно-історичну проблематику у сучасному українському подкастингу, у реаліях війни.
- 3) Проаналізували декілька епізодів подкаст проекту історичної тематики «Без оголошення війни», що дозволяє простежити прямий зв'язок історичних подій із формуванням культури.

Об'єкт дослідження – українські подкасти історико-культурної тематики

Предмет дослідження – культурно-історичні теми у сучасних українських подкастах

Формально-змістові характеристики проекту. Творчий проєкт – це подкаст на історичну тему. Це 7-ми хвилинний аудіозапис. Для монтажу використовувались мобільні застосунки. Продемонстрований проєкт є яскравим прикладом цікавої історичної теми, яка може мати прямий зв'язок зі формуванням культурного самоусвідомлення українців.

Ключові слова: подкаст, український подкаст, культурно-історична проблематика, аудіоподкаст, подкаст під час війни.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет журналістики
Кафедра журналістики
Рівень вищої освіти – бакалавр
Спеціальність 061 журналістика
Освітня програма «Журналістика»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
Чернявська Ю. В.
«12» грудня 2022 року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА СТУДЕНТОВІ
Бабич Єлизаветі Володимирівні

- Тема роботи - «Культурно-історична проблематика в українському подкастингу під час війни» («Cultural and historical issues in Ukrainian podcasting during the war»),
керівник роботи – Мірошніченко Павло Васильович, доц., к. соц. ком.,
затверджені наказом ЗНУ від «30» грудня 2022 року № 1903-с.
- Строк подання студентом роботи – 9 червня 2023 р.
- Вихідні дані до роботи – праці таких дослідників:
3. Вайшенберг, І. Дзюба, О. Дмитровський, О. Кулага, В. Лизанчук, М. Ліпін,
І. Михайлин, І. Крецу, М. Чабаненко, М. Фрарі
- Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): Визначили поняття та види подкастів; проаналізували культурно-історичну проблематику у сучасному українському подкастингу, у реаліях війни; проаналізували декілька епізодів подкаст проекту історичної
- Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Завдання видав (дата і підпис)	Завдання прийняв (підпис)
Вступ	Мірошніченко П. В., доц.	20.05.2023	22.06.2023
1 розділ	Мірошніченко П. В., доц.	01.06.2023	08.06.2023

2 розділ	Мірошніченко П. В., доц.	01.06.2023	22.06.2023
Висновки і додатки	Мірошніченко П. В., доц.	03.06.2023	22.06.2023

6. Дата видачі завдання – 12 грудня 2022 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Скласти графік виконання роботи, визначити мету, завдання, об'єкт, предмет дослідження.	23.01.23	Виконано
2	Написати попередній варіант вступу і змісту. Дібрати наукову літературу, визначити емпіричні джерела.	20.05.23	Виконано
3	Опрацювати літературу, написати теоретичну частину, оформити список літератури	28.05.23	Виконано
4	Доробити творчий проєкт, скласти його опис та обґрунтування.	29.05.23	Виконано
5	Сформулювати список творчого доробку, написати всі інші підрозділи практичної частини.	21.06.23	Виконано
6	Написати висновки і остаточний варіант вступу.	22.06.23	Виконано
7	Оформити всі додатки.	22.06.23	Виконано
8	Пройти рецензування. Здати роботу на нормоконтроль.	09.06.23	Виконано
9	Виправити недоліки оформлення і здати роботу на кафедру.	22.06.23	Виконано

Студент _____
(підпис) (ініціали та прізвище)

Керівник роботи _____
(підпис) (ініціали та прізвище)

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер _____ М. В. Чабаненко

ВСТУП

Починаючи з 2014 року ми живемо в часи, коли події змінюються одна за одною, у часи, коли історія твориться на очах. І ми є свідками як змінюється ставлення українців до різних подій і понять. Наша культура почала трансформуватись. І медіа приклало до цього свою руку. ЗМІ одні з тих, хто має великий вплив на культурне самоусвідомлення суспільства.

Якщо проаналізувати історичні події то можна помітити, як вони впливають на культурну ідентичність, та можуть навіть змінювати цінності чи ставлення до різних подій чи професій. З початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну ставлення до військових, лікарів чи пожежників, або волонтерів змінилось.

Якщо раніше кожен знав про важливість цих професій для суспільства, але повністю усвідомити це ми змогли лише з початку війни.

Навіть після трагедії 2014 року ще знаходились люди, які сприймали Росію братською країною, адже там жили друзі, родичі, діти, батьки. Але з початку повномасштабної війни багато хто розірвав усі зв'язки, після тих висловлювань, які чули українці. І навіть підняття такої теми сприймалось дуже негативно.

А головне синдром меншовартості почав зникати. Українці створюють нові ідеї та інновації. Почали активно вивчати власну мову та історію. Згадувати традиції та звичаї. Поєднувати старинну культуру з новими трендами. А головне почали пишатися лише одним фактом того, що вони українці.

Ми почали уважно слідкувати за новинами. Ставлення до журналістів також змінилось. Якщо раніше їх сприймали як «настирливих журналюг», то зараз вони такі ж герої, які заради правди для народу були готові поставити на ваги власне життя.

Важливість правди завжди була високою у житті людей. Але зараз українцям надважливо бути в курсі подій. І тому чим легше й швидше її можна

опублікувати, тим краще. І саме тут на допомогу українським журналістам може прийти подкаст. Не тільки зручно для публікації, але й легко прослухати у дорозі чи під час роботи. А ще можна легко завантажити.

Основною метою роботи є створити подкаст культурно-історичної тематики.

Для досягнення мети дослідження ми виконали такі завдання:

- 1) Визначили поняття та види подкастів
- 2) Проаналізували культурно-історичну проблематику у сучасному українському подкастингу, у реаліях війни.

- 3) Проаналізували декілька епізодів подкаст проекту історичної тематики «Без оголошення війни», що дозволяє простежити прямий зв'язок історичних подій із формуванням культури.

Об'єктом дослідження в кваліфікаційній роботі є українські подкасти історико-культурної тематики

Предмет дослідження – культурно-історичні теми у сучасних українських подкастах

Робота складається з вступу, теоретичного розділу, супровідної записки до творчого проекту та висновків.

РОЗДІЛ 1

ОСНОВНІ НАУКОВО-ТЕОРИТИЧНІ ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ Й ІНТЕРПРИТАЦІЇ «ПОДКАСТИНГУ» Й «ПОДКАСТУ»

1.1. Подкаст: визначення, різновиди

У підручнику з крос-медіа подкаст розглядається як один із жанрів онлайн-журналістики. Це насамперед «звуковий файл, програма, діалог чи сюжет». «Це окремий файл, або низка файлів, які періодично оновлюються. Подкаст може бути у вигляді аудіо ілюстрації. У такому форматі подають цитати чи цікаві висловлювання. До різновидів подкасту належить аудіоверсія тексту» [7, с.65].

У мультимедійному середовищі інтернету аудіо «складно конкурувати з відео, фото, малюнками, навіть із текстом», вважає М. Чабаненко, однак «це доволі цікавий і самобутній формат, що має своїх палких прихильників» [14, с.6].

П. Мірошніченко висловив думку, що подкаст – це медіа тренд, що здатен успішно еволюціонувати разом з розвитком технологій [8, с.8].

А. Хівренко ж зазначає, що подкаст є аналогом YouTube в світі аудіо [8, с.8].

Інформації в глобальній мереж Інтернет властива велика різноманітність у способах її донесення. Саме через це комбінації текстових, звукових та аудіо варіантів різні. Вибір залежить від мети донесення. Тому аудіо може знаходитись як на початку статті так і на її кінці. Наприклад, як вказувала Чабаненко, в івано-франківському інтернет-виданні «ВЕРСІЇ.if.ua» є новина «У Франківську відбудеться презентація кліпу співачки Лумари Урбан», у якій за коротким текстовим повідомленням був виставлений аудіоподкаст з піснею авторки. Це дало свій позитивний ефект не тільки для видання, але й, можливо, для співачки. Завдяки такому підходу новину продивились навіть ті, хто не знайомий з творчістю виконавиці.

В деяких випадках інтерв'ю разом з аудіоподкастом розташовують текст. Це надає читачу можливість обирати, як саме вони будуть ознайомлюватись з інформацією. Найяскравіший приклад – «Радіо Свобода». Вона яскравий приклад використання аудіоподкасту як основний прийом надання інформації, а текст вторинний. У самій назві навіть можна зрозуміти на чому робить акцент інтернет видання [14, с.6].

Та зазвичай до аудіоподкасту додають лише частину тексту: або початок, або частина з середини, або якась важлива фраза. Це робиться для того, аби зацікавити слухача. Усе інше ж в таких видання пропонують послухати в аудіо [14, с.7].

Ще один варіант публікації – повністю самостійна роль. Таке зазвичай використовують інтернет сторінки радіо та інтернет-радіо. М. Чабаненко зазначала, що деякі видання чи сайти дають можливість завантажити аудіо матеріали на свої пристрої.

Багато прикладів використання аудіоподкасту і у закордонному досвіді. Тут зарубіжні колеги виявились більш різноманітними. Короткі огляди новин у 20-хв. подкастах п'ять разів на тиждень, (ціла рубрика «The Daily» сайт американської газети «New York Times»). Рубрика «Latest audio» («Останні аудіо») на сайті англійського журналу «The Economist», яка присвячена матеріалам на важливі теми для суспільства. Як зазначала М.Чабаненко, на своїх сайтах роботі навіть друковані видання використовують аудіоподкасти, додаючи різноманіття викладу інформації. Ще журналістка висловлювалась: «Завдяки технологіям подкастингу аудиторія дістала змогу прослуховувати записи радіопередач поза сіткою мовлення, зберігати їх собі, слухати ефір в Інтернеті, керувати індивідуально підібраними потоками радіопрограм на персональному комп'ютері, планшеті або смартфоні. До речі, одна зі спроб об'єднати на одному сайті аудіопродукцію з багатьох джерел – інтернет-проект «Подкастер» [14, с.8].

М. Фрарі доводив, що подкаст використовується для журналістських розслідувань у «гарячих точках». Подкастинг набагато спрощує роботу, даючи можливість швидко й точно доносити інформацію через Інтернет-мовлення [8, с.8].

Подкасти використовують і у громадській журналістиці, наприклад аудіоблоги [14, с.8].

Тому, як зазначив О. Дмитровський подкасти можна поділити на [6, с.150]:

- Подкасти організацій
- Приватні

Подкаст має доволі широкую жанрову специфіку:

- Аудіоблоги
- Музика
- Техніка
- Камедіподкаст
- Couple Cast (особисте життя авторів)
- Аудіокниги
- Освітні подкасти
- Інтерв'ю
- Новини
- Політика
- Радіовистави й радіошоу
- Кіно
- Спорт
- Ігри

Ще О.Дмитровський зазначив що подкасти бувають чотирьох типів. А саме аудіоподкаст, відеоподкаст, скрінкааст (коли йде запис дій з голосом завдяки спеціальній програми на екрані комп'ютера) та скайпкаст (розмова записана на скайп) [6, с.150].

А. Хівренко ж розділяв подкасти за типами спілкування [8, с.8]:

- Розмовні (розмова в якій можуть підійматись різні теми, задаватись питання, висловлюватись міркування)
- Наративні (аудіоісторії з художніми елементами, в яких є герої, вони проходять свій шлях)

1.2. Культурно-історична проблематика у подкастах в період війни

В. Лизанчук у 2018 р. наголошував: «в українських журналістів головною, вражаючою зброєю в інформаційно-психологічній війні з російськими маніпуляторами, та й не тільки з ними, має бути всебічно обґрунтована Правда на засадах україноцентризму, який в галузі комунікативістики означає сукупність концептуально-методологічних підходів, національно-громадянських і морально-духовних цінностей, аксіологічних настанов і журналістської гідності» [10, с.46]. Після повномасштабного вторгнення ці слова набули особливого значення. Якщо говорити саме про культурно-історичну проблематику в ЗМІ, зрозуміло, що вона відіграє важливу роль у формуванні нової української ідентичності в умовах, коли багато громадян відчують світоглядне перезавантаження. Вплив масмедіа на суспільство «зростає в період соціальних катаклізмів, різких зламів у житті людей», стверджує В. Іванов у передмові до навчального посібника З. Вайшенберга «Новинна журналістика» вказано, що [4, с.9].

Журналісти не лише віддзеркалюють навколишню реальність у своїх матеріалах (в ідеалі – правдиво, без викривлень), вони також беруть безпосередню участь у створенні реальності, незалежно від того, йдеться про традиційні медіа (газети, радіо, ТБ) чи нові (інтернет, мобільні цифрові

платформи). «Радіомовлення і телебачення знаходяться на перехресті всіх суспільно-політичних, соціально-економічних, духовно-культурних, морально-громадянських процесів, що відбуваються в Україні та світі», електронні ЗМІ загалом виконують бінарну функцію: репродукуючи і продукуючу, тобто відображають реальну дійсність і творять її» [11, с.44].

За М. Михайлином, «журналістський твір, так само як і літературний, – наслідок духовної діяльності особи, спосіб оприявлення буття» [13, с.8]. Хоча журналістська діяльність є наполовину ремеслом, так само наполовину вона залишається повноцінною творчістю, а творчість прямо корелює з таким поняттям, як світотворення. М. Михайлин переконує в тому, що цей факт потрібно враховувати навіть, коли йдеться про інформаційний стиль і підготовку новин: «Розповідаючи про світ навколо нас навіть за допомогою новинарних заміток і не коментованих повідомлень, журналістика, можливо, сама того не помічаючи, спричинює здійснення неявного, перетворює неіснуюче в ранг існуючого» [13, с.8]. Творчий складник стає дедалі помітніший в аналітиці, а ще дужче – в художній публіцистиці, а це ті групи жанрів, які часто використовуються для матеріалів культурно-історичної проблематики.

Реалізація безпосередніх функцій журналістики пов'язана з можливістю доносити до суспільства правду, захищати і примножувати добро, справедливість, істину. Люди потребують знань про світ не просто так, а з практичною метою. Прагматичний, ужитковий зміст журналістської творчості полягає в тому, що вона «має на меті поліпшення, вдосконалення суспільства» [13, с. 9]. Про це говорять усі основоположники українського журналістикознавства. Покликання як теле-, так і радіожурналістів – «бути речниками регіональних, всеукраїнських і загальнолюдських цінностей, які в органічній єдності творять гуманістичний національний контент», – пише В. Лизанчук [11, с.74]. Журналісти володіють величезним впливом на аудиторію, а тому «несуть моральну відповідальність за виховання людей, особливо молодого покоління і дітей» [9, с. 111].

Займаючись масово-інформаційною діяльністю, журналіст постійно потрапляє в нелегкі ситуації, в яких він мусить зайняти правильну позицію та послідовно її захищати. Для цього йому потрібно добре розбиратись у суспільних суперечностях і конфліктах. Також повинен усвідомлювати, що до того, як він підійде до створення того чи іншого матеріалу, залежить формування громадської думки навколо відповідних подій. «Це накладає величезну моральну відповідальність на особу журналіста, вимагає вивіреності його соціальної позиції» [13, с.226]. Порушення теоретико-методологічних основ журналістської роботи не тягнуть за собою якоїсь кримінальної відповідальності, та незважаючи на це, їх негативні наслідки бувають дуже очевидними, тому вкрай важливою є «наявність у кожного журналіста внутрішнього редактора» [13, с.8].

На жаль, у реальності не завжди буває так, як вчать у підручниках. «Коли читаєш цю пресу, створюється враження, що живемо в окупованій країні, і окупант звіріє з кожним днем...», – наголошував академік І. Дзюба в інтерв'ю «Радіо Свобода» під назвою «Проблеми і перспективи української культури», опублікованому в лютому 2009 р. Варто процитувати ще такі його слова: «Значна частина засобів масової інформації працює на пониження морального рівня і примітивізацію запитів та смаків людності. І безсоромно паразитує на національній несформованості, на глибокій зрусифікованості суспільства, нагнітаючи шалену кампанію компрометації української культури і українства взагалі, що виливається вже в хуліганське шельмування нашої класики, в зухвале огидження дорогих українцям імен, – під децибели фарисейської риторики про свободу слова та права людини, що не мають жодного відношення до цих публічних паскудств» [5]. Звичайно, це суб'єктивна думка окремого діяча науки, однак небезпідставна. Це означає, що за п'ять років до трагічних для нашої країни подій 2014 р. інформаційне поле потерпало від серйозних проблем.

«Надійною альтернативою нинішньому нігілістичному тискові на українську культуру», на думку І. Дзюби може бути тільки такий стан нашого

соціуму, коли суспільство ідентифікує себе з рідною культурою, що усвідомлюється «як узагальнене вираження творчих зусиль українського народу, його обсягів у світорозумінні, релігії, моралі, художньому мисленні, науці й філософії», водночас – «спосіб самореалізації української людини з усіма особливостями її психіки, темпераменту, творчої уяви – її спосіб бути українцем і бути індивідуальністю в сучасному світі» [5].

I. Дзюба не лише констатував кризу в тогочасній українській культурі, а й запропонував цілу низку кроків (напрямоків), які бажано здійснити для виходу з неї. З дванадцяти пропозицій дві стосувалися медіа: значне збільшення уваги ЗМІ «до популяризації української історії та культури, зокрема і з метою впливу на формування культурних потреб, «збільшення кількості, розширення галузевого діапазону та збільшення тиражів українських журналів і газет» [5].

За рік повномасштабного вторгнення українські громадяни рішуче визначили рух до європейських цінностей як головний пріоритет. Під цим кутом зору цікавою є думка М. Ліпіна про те, що розвиток європейської культури постійно супроводжується «пригадуванням минулого». Мається на увазі феномен, коли минуле набуває характеру сучасності через «діяльнісну пам'ять людства». «Кожного разу, коли відбувався черговий вибух творчої енергії, він супроводжувався спробою відродження минулого у теперішньому, і саме в минулому людина намагається віднайти відповіді на виклики сьогодення» [12, с.87]. Подібне явище доводиться спостерігати в Україні в наші дні. Мабуть через те, що ми живемо в час, який залишить яскравий слід в історії, і нам конче потрібно осягнути його значимість уже зараз, а культурно-історична пам'ять «покликана надавати смисл історичним подіям», тобто її пробудження нині є нагальною суспільною потребою.

Засоби масової інформації не можуть не відчувати цього і відповідно реагують. Сьогодні тривають глибокі зміни в розумінні історичних ролей нашої країни, країни агресора, західних сусідів, проводяться паралелі між поточними подіями і подіями Другої світової війни, розкриваються нові грані національного характеру українців і видатних постатей, переосмислюється роль

української культури та історії в європейському контексті, по-іншому подається оцінка сучасних відомих діячів у сфері культури тощо.

1.3. Проєкт «Без оголошення війни» як зразок успішного подкасту культурно-історичної тематики

Проаналізуємо проєкт «Без оголошення війни». Автори Олександр Аврамчук та Ілля Кабачинський розповідають про події минулого пов'язуючи їх з подіями сучасності. «... про події минулого, щоб краще зрозуміти майбутнє.» - сказано на сайті де опубліковано проєкт.

«Так а що – забираємо Белгород до України? Ну, не зовсім. Але можемо подивитись на Таганрог» [2].

Опублікована ця серія 1 червня. Трохи більше ніж через тиждень, після публікації новин про вибухи та прихід російських добровільців на територію Белгорода. Тобто подкаст максимально актуальний як і з історичної точки зору, так і зі сторони культурного підходу.

У серії розповідалось про історичну причетність міста до Харківської області та України в цілому. Про часи коли там ще не було міст. Коли на початку створення СРСР Російська республіка поставила перед фактом Українську республіку, аби ми забули про приєднання території до нашого складу. Про бажання Белгорода навіть приєднатись до України. Про маленькі історичні факти, які пояснюють різні речі. І про те, чому Белгород не варто приєднувати до Українських територій.

Інформація надає можливість зрозуміти зв'язок міста з Україною. І зрозуміти для кожного важливість чи відсутність важливості міста у формуванні Українських кордонів.

«Харківські угоди 2010 року – сором нової української історії. Згадуємо, як політики продали Крим» [3].

Ця серія не пов'язана з конкретними подіями нашої воєнної сучасності. Тут навпаки більш широко розглядається питання трагічності окупації Криму.

Все почалось з Чорноморського флоту та шантажу Росії України газом, ще з часів незалежності. Контракти підписували на десять-п'ять років кожен раз. Але після підписання Харківських угод, контракт був продовжений аж до 2040-х років. Аргументували ж підписання угод великими знижками на газ, і просто неймовірною економією.

У роботі гарне поєднання історичних фактів з асоціаціями розмовними. Наприклад назвати президента Януковича словом «астанавитесь». Відкрито висловлювати свою думку про велику помилку обрання Януковича та нерозуміння обрання «зека» президентом. Схожа думка з'явилась у більшості українців після подій 2014 року.

Яскравий зв'язок історичних подій і культурного сприйняття у переломний момент. Особливо видно прямий зв'язок з подіями сучасності. Крим є серйозним питанням для українців ще з 2014 року. А з початком повномасштабного вторгнення набула безкомпромісного значення. У культурній ідентичності для українців фраза "Крим - це Україна" набув сенсу гасла, як наприклад "Слава Україні - Героям Слава" Та й взагалі фраза назви міста з поєднанням "це Україна" використовується як заклик до братерства. А почалось це ще з 2014 року з відкриття питання Криму. Тут можна прослідкувати вплив історичних подій на формування культурних аспектів.

"Історія походження українського вітання "Слава Україні"" [1].

Як і вказано у назві, у цій серії автори висвітлили походження гасла. Історичне перетворення звичайного словосполучення для розпізнання українських студентів-патріотів між собою до важливої частини муштри військових на початку 20 ст. Розвіювання міфу про зв'язок фрази з Бандерою. Та опис схожих за значенням чи посилом фраз в європейських країнах, що в свою чергу доводить абсурдність "нацистського" посилу українського звернення за версією Росії.

Культурно-історична цінність та значення цієї фрази для українців є дуже важливою. Наразі гасло використовується всюди де тільки це можливо. Якщо до 2014 року та повномасштабного вторгнення усі знали цю фразу, але

використовували її просто як ідентифікатор українців у міжнародній арені. То зараз вона використовується як частина буття кожного військового. На новинах нею вітались довгий час. Навіть зарубіжні політики використовують українське гасло для прояви поваги до країни.

РОЗДІЛ 2

СУПРОВІДНА ЗАПИСКА ДО ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ

2.1. Опис та обґрунтування творчого проєкту.

Творчим проєктом до нашої кваліфікаційної роботи слугує подкаст на культурно-історичну тему. Хронометраж – 7 хвилин. Називається наша робота «Зовсім інше козацтво». Взятий псевдонім: Єлизавета 3.

Спочатку ми планували зробити інтерв'ю з військовим про якісь позитивні історії, аби сильно не завантажувати важким інфо-потокком. Через неможливість виконати заплановану ідею, було прийнято рішення розповісти про якийсь історичний факт і пов'язати його з сучасною культурою. Ідея подкасту зародилась під час моніторингу інформації про зв'язок Скіфії та великої Київської Русі. Прочитавши про схожість скіфського одягу та козацького, було прийнято рішення розвивати цю тему далі. І ми задались питанням: «А звідки беруть свій початок козаки? Яка передісторія цієї української касти».

Образ козака часто використовується у сучасному кінематографі та рекламі. Ще часто можна зустріти в кліпах. Іноді можна почути порівняння з козаками у художній літературі чи статтях. Прикладами є фільми «Максим Оса та золото Песиголовця» (2022 року) за мотивами комікса Ігоря Баранька режисера Мирослава Латика, «Чорний козак» режисера Владислава Чабанюка, «Пекельна хоругва або Різдво козацьке» (2019) режисера Михайла Кострова. Якщо говорити про музику та кліпи це відома пісня «Нумо козаки», яку написали Kalush Orchestra та Козак Сіромаха. Не тільки в кліпі є образ козаків, а й сама пісня про козаків. Ще у одній пісні Kalush Orchestra використовуються архаїчні образи не тільки козаків а й козачок. Ця пісня виконана разом з The Rasmus. «In The Shadows of Ukraine» - це перероблений оригінал з додаванням українського куплету до пісні.

Тому, в реаліях сучасної української популярності українських козаків як образ воїна й ототожнення сучасних воїнів з ними тема «козаків» чудово імпонувала нашій кваліфікаційній роботі.

2.2. Опис цільової аудиторії та особливостей просування продукту

Наш подкаст розрахований на неоднорідну аудиторію. Слухати його можуть як і школярі чи студенти для навчальних цілей, так і дорослі які хочуть дізнатись щось нове, чи можливо освіжити власні знання.

В самому початку подкаст був опублікований на soundcloud на особистому каналі. Далі викладач Чабаненко Мирослава допомогла просунути його трохи далі, опублікувавши на сайті «Скриня думок».

2.3. формально-змістові характеристики проєкту

Творчий проєкт – це подкаст на історичну тему. Це 7-ми хвилинний аудіозапис. Для монтажу використовувались мобільні застосунки. Продемонстрований проєкт є яскравим прикладом цікавої історичної теми, яка може мати прямий зв'язок зі формуванням культурного самоусвідомлення українців.

2.4. Особливості оформлення проєкту

«Зовсім інше козацтво» - подкаст на культурно-історичну тему. Розповідає про те, хто такі козаки, звідки вони родом. Як жили та на кого схожі. Історичні міфи пов'язані з народженням козацтва та навіть відкриття російської пропаганди на історичному рівні.

Тому музичний супровід збирались оформити у такому ж стилі. Бойовому, сміливому, як і самі козаки. Спочатку шукали просто інструментальну мелодію, з достатньо жвавим настроєм. Та не одна не підходила до темпу викладу тексту. Тож вибір був дуже складним. Або перезаписати текст, або знайти нову мелодію. Вихід виявився доволі легким. Ритм пісні «Козацькому Роду» Jerry Neil чудово підходив до настрою викладу

тексту та ритму. Навіть сама пісня була про козаків, як і наша тема подкасту. Взята була саме мелодія

Усе що ми зробили з піснею. Це відділили музичну вставку, взяли фрагмент з куплетної частини та помножили його в декілька разів.

Щодо назви: вона повинна була бути влучною та такою, яку легко запам'ятати. Варіантів було багато. Але ми вирішили обіграти фразу «Це вже зовсім інша історія». Саме так і з'явилась назва. Цю ідею можна буде обіграти і з іншими серіями.

Псевдонім обрати було не складно. Ми вирішили обіграти ім'я і історичну особистість. Королева Британії Єлизавета 2 була однією з найвідоміших монархів світу. Маючи на увазі, що вона була другою королевою з таким іменем. Ми вирішили додати трійку до повного імені.

2.5. Технічні і програмні засоби

Запис і монтаж звукового ряду нашого проєкту виконувався на телефоні. Використовувались базові мобільні додатки та два додатки для монтажу звуку завантажені в Play Маркет.

Запис тексту відбувався вдома на диктофон у телефоні. Для більш чистого звуку використовувались навушники, а диктовка була прямо в диктофон. Через незручні умови ми були вимушені записувати текст частинами, завчасно поділивши його на логічних, абзацних паузах. Деякі частини доводилось перезаписувати. Усього вийшло 15 частин.

Далі була обрізка кожного уривку від зайвих секунд. Проводилась ця маніпуляція в додатку «Редактор музики», функція «обрізати аудіо». Така обрізка була лише у трьох частинах. Далі треба було об'єднати усі ці фрагментів. Це проходило в тому ж додатку, функція – «комбінація аудіо». Єдиною проблемою було виставити частини у правильному порядку. Ще трохи пізніше, ми помітили невеличку помилку у фрагменті історії вже після об'єднання елементів, та змогли її видалити з основного аудіоряду за допомогою функції «видалити частину».

Для музичної підложки було використано музику з пісні «Козацькому Роду» Jerry Heil. Використовувався додаток «Редактор музики». Спочатку ми виокремили вхідну частину проєкту «Зовсім інше козацтво». Це якраз приспів в середині пісні. Хронометраж – 10 секунд з кожної сторони. Цей же фрагмент ми використали у кінці нашого проєкту задля логічного закінчення серії. Виокремити вступну частину було не важко завдяки функції «обрізати радіо».

Найскладніша частина була у о тому, щоб обрати відрізок мелодії, яка буде грати підложку. Цей уривок повинен був бути не гучним і ритмічним. Який приблизно момент буде ми обрали доволі швидко. Найскладнішим було визначитись кордони уривку, адже при об'єднанні, для подовження підложки, не повинно було бути чутно стик. В результаті після багатьох спроб, було нарешті обрано короткий фрагмент в сім секунд. Далі ми помножили в десятки разів уривок в функції «комбінація аудіо». І в результаті отримали шість з зайвим хвилин аудіоряду мелодії.

Темп підложки трохи поспішав на фоні тексту, тому було прийнято рішення зменшити його на одну одиницю, що майже ідеально відповідало швидкості викладу інформації.

Потім об'єднали основну музичну підложку з текстовим аудіорядом в програмі «Audio Editor». Ми зменшили гучність підложки, за рахунок чого співзвучність двох аудіо стала гармонічною.

Обрізали зайві хвилини підложки, що залишились після об'єднання в «Редакторі музики». І додали вхідну і вихідну відбивку.

2.6. Зв'язок із творчим доробком

Наш творчий проєкт має культурно-історичну тематику, що чудово гармонує з темою кваліфікаційної роботи. В загальному підрахунку у нас є 5 опубліковані роботи. Три матеріали в інтернет виданні на університетській основі. Та два подкасти на soundcloud, один з яких і є нашим творчим проєктом.

Якщо послухати два подкасти, то можна помітити зміни, які відбулись. Перший подкаст записувався на телефон, який і другий. Різниця в тому, що

перший – запис розмови телефонної. Тема – зв'язок інтернет розвитку та небезпек, які там зародились. Ми брали думку у Тетяни, мешканки Київської області. Ідея було у тому, щоб зрозуміти ставлення старшого покоління до інтернет інновацій. У тому які саме мережі в інтернеті використовуються старшим поколінням від 30 до 50 років. Та чи усвідомлюють вони небезпеку, яка чатує у світовій Павутині.

Три інтерв'ю виконані в рамках проєкту «Історії успіхів випускників ЗНУ»

Перше історія успіху Світлани Доброскок, вихованки філологічного факультету. Друга історія Михайла Мордовського, вихованця історичного факультету. Третя – Микити Щербина, вихованця факультету менеджменту.

Деталі можна подивитись в додатку А, а посилання на матеріали в додаткуБ

ВИСНОВКИ

У реаліях війни важливість журналістських матеріалів неабияк висока. Саме через них та соціальні мережі формується самоусвідомлення націй. Україна не стала виключенням. ЗМІ, соціальні мережі, реклама мають неабиякий вплив на культурне сприйняття світу для українців у часи війни. І саме журналісти можуть формувати так чи інакше думки молоді.

Ми опрацювали важливість подкастів для формування легкої подачі інформації у найкоротші терміни з простим доступом, та можливістю прослухати у бідь який час.

Дізнались про різноманіття видів подкастів та їх жанрів. Прямий зв'язок від місця подкасту в матеріалі та мети інформаційного матеріалу

Проаналізувавши культурно-історичну проблематику зрозуміли важливість мас-медіа, ЗМІ та журналістика в культурному житті суспільства.

Проаналізувавши проєкт «Без оголошення війни» на культурно-історичну тему побачили прямий зв'язок історії та культури, змогли помітити зміни в ментальності та сприйнятті самих себе українців зі змінами історичних подій.

Створили власний проєкт на культурно-історичну тему. Це подкаст хронометражем в 7 хвилин. Запис і монтаж звукового ряду нашого проєкту виконувався на телефоні. Використовувались базові телефонні додатки та два додатки для монтажу звуку завантажені в Play Market.

Продемонстрований проєкт є яскравим прикладом цікавої історичної теми, яка може мати прямий зв'язок зі формуванням культурного самоусвідомлення українців.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аврамчук О., Кабачинський І. Історія походження українського вітання «Слава Україні». *Без оголошення війни.* URL: <https://podcasts.nv.ua/episode/19678.html>
2. Аврамчук О., Кабачинський І. Так а що – забираємо Белгород до України? Ну, не зовсім. Але можемо подивитись на Таганрог. *Без оголошення війни.* URL: <https://podcasts.nv.ua/episode/21706.html>
3. Аврамчук О., Кабачинський І. Харківські угоди 2010 року – сором нової української історії. Згадуємо, як політики продали Крим. *Без оголошення війни.* URL: <https://podcasts.nv.ua/episode/21446.html>
4. Вайшенберг З. Новинна журналістика : навч. посіб. / за загал. ред. В. Ф. Іванова. Київ : Академія Української Преси, 2011. 262 с.
5. Дзюба І. Проблеми і перспективи української культури. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/1495357.html>.
6. Дмитровський О. Типологія українських подкастів – найважливішого сегмента інтернет-радіо. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/teleradio/article/viewFile/730/736>
7. Журналістика : словник-довідник / авт.-уклад. І. Л. Михайлин. Київ : Академвидав, 2013. 320 с.
8. Кулага О. Подкастинг як новий формат комунікації на радіо: досвід українських радіостанцій. Запоріжжя. 2021 . URL : http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/9042/1/MR_Kulaha.pdf
9. Лизанчук В. В. Основи радіожурналістики : підручник. Київ : Знання, 2006. 628 с.
10. Лизанчук В. Просвітницька і маніпулятивна пропаганда в умовах нинішньої російсько-української війни. *Теле- та радіожурналістика.* 2018. Випуск 17. С. 22–51.

11. Лизанчук В. Телебачення і радіомовлення в інформаційно-гуманітарному просторі України. *Теле- та радіожурналістика*. 2020. Випуск 19. С. 44-47.

12. Ліпін М. Культурно-історична пам'ять як спосіб відтворення людської сутності. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2016. № 2. С. 86-96.

13. Михайлин І. Л. Основи журналістики : підручник. 5-те вид. перероб. Та доп. Київ : Центр учбової літератури. 2011. 496 с.

14. Мультимедійність в інтернет-журналістиці : навч.-метод. посіб. Для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Журналістика» освітньо-професійної програми «Журналістика» денної та заочної форм навчання / укл. М. В. Чабаненко. Запоріжжя : Просвіта, 2018. 80 с. URL: <https://newmedia.zp.ua/images/texts/multymed.pdf>

15. Підручник з крос-медіа / І. Н. Крецу та ін. Бонн : Schiller Publishing House, 2015. 144 с.

16. Frary M. Power to the podcast: Podcasting is bringing a whole new audience to radio and giving investigative journalism a boost. Plus, our handy guide to making your own podcasts. URL: <https://doi.org/10.1177/0306422017730789> (дата звернення: 15.06.2021)

ДОДАТОК А

СПИСОК МАТЕРІАЛІВ ПОРТФОЛІО

Інтернет-матеріали:

- 1 Творчий проєкт: «Зовсім інше козацтво» URL: <https://skrynia.newmedia.zp.ua/?p=647>, ще творчий проєкт опубліковано . <https://soundcloud.com/x1pqkujp3bpj/lizaveta-3-zovsm-nshekozatstvo>, ще можна подивитись в гугл диску https://drive.google.com/file/d/1YYinEaraP8SddV6eGRhYTTdUxq2DS-E6/view?usp=drive_link
2. Подкаст «» URL: <https://soundcloud.com/x1pqkujp3bpj/intervyu>
3. Проєкт «Історії успіхів випускників ЗНУ»: вихованка філологічного факультету, голова циклової комісії філологічних дисциплін, видавничої справи та редагування Економіко-правничого фахового коледжу Світлана Доброскок URL: https://www.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=51584&lang=ukr&news_code=pro--kt-----storiyi-uspikhiv-vipusknikiv-znu---vikhovanka-filologichnogo-fakultetu--golova-tsiklovoyi-komisiyi-filologichnikh-distsiplin--vidavnichoyi-spravi-ta-redaguvannya-ekonomiko-pravnichogo-fakhovogo-koledzhu-svitlana-dobroskok
4. Проєкт «Історії успіхів випускників ЗНУ»: вихованець історичного факультету, ексдиректор КЗ «Обласний краєзнавчий музей» ЗОР, куратор музейних проєктів Михайло Мордовський URL: https://www.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=51378&lang=ukr&news_code=pro--kt-----storiyi-uspikhiv-vikhovanets-znu---vipusnik-istorichnogo-fakultetu--eksdirektor-kz---oblasnij-kra--znavchij-muzej-zor---kurator-muzejnikh-pro--ktiv-mikhajlo-mordovskij
5. Проєкт «Історії успіхів випускників ЗНУ»: вихованець факультету менеджменту, співробітник «Edisson Space Coworking», автор багатьох проєктів Микита Щербина URL: https://www.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=51658&lang=ukr&news_code=pro--kt-----storiyi-uspikhiv-vipusknikiv-znu---vikhovanets-fakultetu--menedzhmentu--spivrobotnik---Edisson-Space-Coworking---avtor-bagatokh-pro--ktiv-mikita-scherbina

Декларація
академічної доброчесності
здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ

Я Бабич Єлизавета Володимирівна, студентка 4 курсу, форми навчання денної, факультету Журналістики, спеціальність журналістика, адреса електронної пошти volchenok24052001@gmail.com,

- підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему «Культурно історична проблематика в українському подкастингу під час війни»

відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомлений/ознайомлена;

- заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;

- згоден/згодна на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою інтернет-системи, а також на архівування моєї роботи в базі даних цієї системи.

Дата 20.05.2023 Підпис _____ ПІБ (студент) Бабич Є.В.

Дата _____ Підпис _____ ПІБ (керівник проєкту) Мірошніченко П.В.

ABSTRACT

The master's thesis is devoted to the analysis of cultural and historical issues in podcasts during the war and the creation of a creative project on this topic.

The object of the work is Ukrainian podcasts on historical and cultural topics. The subject of the study is cultural and historical topics in modern Ukrainian podcasts.

The main goal of the work is to create a podcast on cultural and historical topics. This determined the performance of such tasks as:

- defined the concepts and types of podcasts
- analyzed cultural and historical issues in modern Ukrainian podcasting, in the realities of war.
- analyzed several episodes of the podcast of the historical project "Without a declaration of war", which allows us to trace the direct connection of historical events with the formation of culture.

Our creative project is a podcast on the historical topic "At all another cossacks". The timing is 7 minutes

For the title, we beat the phrase "This is at all another story"

The pseudonym "Elizaveta 3" was used to introduce the author. We decided to associate the student's name with historical figures.

The demonstrated project is a vivid example of an interesting historical topic that can have a direct connection with the formation of cultural self-awareness of Ukrainians. In the realities of the modern popularity of the Ukrainian Cossacks as an image of a warrior and the identification of modern warriors with them, the theme of "Cossacks" made a great impression on our qualification work.

Key-words: podcast, Ukrainian podcast, cultural and historical issues, audio podcast, podcast during the war.